

Hálóköntösök és reggeli kabátok

célszerű karácsonyi és újévi ajándékok a uridivat különlegességei

NEUMANN M.

CS. ÉS KIR. UDV. ÉS KAM. SZÁLLÍTÓ
SZEGED, KÁRÁSZ-U. 5.

Kérjen árjegyzéket!

2495

Repáli

AZ ÁSVÁNYVIZEK GYÖNGYE.
HURUTOS BANTALMAKNÁL
KIVÁLÓ GYÓGYULIZ
ÜDÍT-GYÓGYÍT !!!

Kapható Danner Mihály csemegeüzletében
Telefon 78.

A Délmagyarország apróhirdetéseiről révén biztos siker érhető el

KÖZGAZDASÁG

Az alsótanyai vasutáról.

Irtó Lederer Dezső dr.

IV. Egy érdekes, jellemző példát adok: 25 évig a királyhalmi orvoslakkal szemben, az uton túl volt egy Vajda nevű bérlőnek egy rozszant kis tanyája. 25 év alatt szerzett annyit, hogy volt 2 rossz lova, amivel fuvarozgatott néha és egy kis tehene. Eltelt 25 hosszú év, és mint mondom, 25 év alatt ennyire felvitte, nem mindennapi jelenség, mert a legtöbb bérlő 25 év alatt nem bir annyira sem haladni, hogy 2 rossz lovat szerezzen, de ő kellemes helyre jutott, a közelében épült fel az orvoslak, itt a várostanya, szakiskola s így egy kis pénzmagra, ha sokra nem is, néha volt alkalma szert tenni. Eltelt 25 év s mint aki ismeri a tájékat, boldogult Neumann Ármán langesze kiterjedt arra is, hogy kereskedelmi központjává tegye ezt az orvoslakot alsótanyának, amit ma is nagy számmal keresnek fel a horgosi és szabadkai kofák. Az alsóközponti botos, Kalmár ur, itt egy üzletet akart nyitni és ennek a Vajdának a földjét szemelte ki, mint üzlethelyiségre legalkalmasabb helyet. Jött az árverés, Kalmár ur a 36 koronánál (megjegyzem, hogy az összes többi föld 25 koronán alul keltek) kapott a fejére egy botütést, hogy elborította a vér, a Vajda fiától, s a föld 37 koronáért Vajdáé maradt.

Annak idején 37 korona nagy összeg volt egy hold bérletért s aki azt hiszi, hogy Szeged város ezen egy parcellánál is megfogta az angyalokat a farkuknál fogva — téved. Egy évig munkálta Vajda a földet s mikor látta, hogy nem bir a 37 koronával kijönni,

eladta az azutáni évi trágyát, szalmát, rozs után mislinggel kizsarlotta a föld minden erejét, kivágta a fákat tövestül, értékesített mindent, ami értékesíthető volt, adós maradt félévi árendával, ma is, mint ezidőszent behajthatatlan követelés nyilván van tartva a városi ügyészégnél és megszökött, földönfutóvá tette az addigi békés adófizetőt a túl magas bérösszegfizetés és 2 év múlva egy napidíjazott bizottság újból kiadta 23 évi bérletre egy oly bérösszegért, mely mellett a régi bérlő, Vajda is boldogulhatott volna és felnevelhetne volna nagyszámu családját tisztességes munkásemberekké.

Ugy hiszem, elég frappáns bizonyítéka annak, hogy a hurt ha nagyon feszítik, elszakad; és ha a város a bérlőt teszi tönkre, önmagának is ép úgy kárt tesz, mint azoknak. A városnak első sorban kötelessége a bérlőt istápolni, nem pedig tönkretenni, mert ha ezeket tönkreteszi, ki fog árendát fizetni? Ugy nem szabad, hogy járjon, mint Vajdával járt, mert ha a 25 százalékos béremelés 100 és 100 bérlőt tönkretesz, cseberből-vederbe jut a város s ha egyszer a bérlőket tönkretette, vagy csak anyagilag megingatja, vonhatja felelősségre az egész gazdasági hivatalát, egy évszázad kell ahoz, míg ezt a régi egyensúlyt újból helyreállítja.

Mert ne gondolja senki, hogy egy bérföldön lakó helyzete oly rózsás, 2—3—5 hold bérlet után fizet elég nagy összeget és még élni, ruházkodni, felnevelni 5—6 családot kell belőle, hiszen ha az a föld manna teremne, de hisz az sivar homok, ahol állandóan küzdve a természet, különösen a szél erejével, meg kell munkálni azt a földet és megélni belőle, dacára, hogy holdankint alig terem 4—5 métermázsa rozst. És erre a legkoldusabb osztályra még 25 százalékos emelés, meg az idén még az adót is emelték nem is kicsit, hisz az új kataszteri felvétel alapján beállót tetemes adókülönbözetet nem a város, hanem a bérföldön lakó fogja fizetni és emelni az árendát akkor, mikor az örök földeken lakók földjének értéke majd a kétszeresre fog emelkedni, a városi kereskedők az eddigi forgalmat megkétszerezik, a piac olcsóbb lesz, lesz gyári munkás elég és ezek semmivel sem járuljanak hozzá a tanyai vasuthoz, ez, eltekintve, hogy igazságtalan, higgyék el, teljesen kivihetetlen, mert ha tényleg 25 százalékkal fel lesz emelve az árenda, úgy jár a város, mint a Vajda-föld, kutyáért ebet cserél és ha megingatja a bérföldeken lakók egzisztenciáját, nem tudom azt az ördögi elmét elképzelni, aki kitalálja, hogy lehet azt a tönkretett, elcsüggedt népet újból a régi helyzetbe hozni, mert hiába, ha egyszer kivágta az öreg eperfát, akkor 20 év múlva tud az csak újból annyi epret teremni, hogy megjavuljon rajta az a pár süldő, amelyik árából az őszi árendát kifizeti.

Megdönthetetlen száraz érdeklődési igazságok ezek, amelyekre tekintettel kell lenni, mielőtt tényleg a 25 százalékos biztos alapnak elismernék. Aki a viszonyokat ismeri, az nem fogja biztos alapnak tartani. Ezért nem vágyódik alsótanya népe a vasut után. Tineo danaos et dona ferentes. Majd legközelebb fogok én ennél biztosabb alapra rámutatni, akkor majd közlök egy kis helyi érdekű pletykát a tanyai vasut irányáról is, nem sietős, hiszen úgy sem kezdik azt építeni ebben az évben, meg aztán tudom, ugyis többnek nem fog tetszeni, mint tetszeni. Adig is szivlelje meg az elmondottakat mindenki, akinek szava és szavazata döntő a tanyai vasut dolgában s ha elfogulatlan — érdektelen, úgy belátja, hogy van az elmondottakban valamennyi igazság.

(Vége.)

(—) **Vásárcsarnok.** Megírtuk, hogy a szegedi vásárcsarnok ügyében kiküldött bizottság a kivételre alkalmasnak találta Strasser Albert műépítész tervét, amely nagyon praktikusán oldja meg a vásárcsarnok kérdését. A tervvel csütörtökön délelőtt foglalkozott a tanács és. Némi módosítással itt is

megfelelőnek és gyakorlati szempontból alkalmasnak találták a tervet, amelyet annak idején a *Délmagyarország* részletesen ismertett. Elhatározta a tanács, hogy érintkezésbe lép a tervezővel, akit megkér arra, jöjjön el Szegedre, hogy itt a részletek felől tanácskozzék vele és azután előterjesztést tehessen a közgyűlésnek olyan irányban, hogy a vásárcsarnok építése már legközelebb megkezdhető legyen.

(—) **A budapesti totalizátor jövedelme.** A földmívelésügyi miniszter ma értesítette a fővárost, hogy a folyó évi budapest őszi meeting alkalmával rendezett lóversenyeknél a totalizátorok jövedelméből 90,044 korona 55 fillér illeti a főváros szegényalapját.

(—) **Új vasutak Krassó-Szörényben.** Beöthy László kereskedelemügyi miniszternél délelőtt küldöttség járt, mely a lugos-Resicai, illetve a karánsebes-Resicai vasutvonal kiépítését sürgette. A vasut költségeihez az érdekelt községek hozzájárulásukat már megszavazták. A miniszter kijelentette, hogy a kérdést tanulmány tárgyává teszi.

Budapesti gabonátözsde.

A határidőpiacon minimális forgalom mellett kisebb lebonyolító műveletek következtek. Keveset ellanyhult az üzlet iránya. Egy órákor a következők voltak a záróárfolyamok:

Buza áprilisra	11.72—11.78
Buza májusra	11.59—11.60
Rozs áprilisra	10.76—10.77
Rozs októberre	—
Tengeri májusra	8.54—8.55
Tengeri júliusra	8.62—8.63
Zab áprilisra	9.68—9.69

A budapesti értéktözsde.

Dec. 21. A forgalom a mai előtőzsdén pangott, bár külföldről biztató jelentés érkezett és a pénzpiacon újévig újabb komplikációktól nines mit tartani. Amde az angol kormány foglalása Egyiptomban és a király egészségi állapotáról kolportált hír az ultimóhalasztás közelségével kapcsolatban, tartózkodásra buzdította a spekulánsokat, akik csak elvélve kötöttek üzletet. A vezetőpiacon tartott áron folyt a vásár. A helyi piacon a közúti és a magyar bankrészevény néhány koronával drágábban kelt el. A készárupiacon az árnívó nem változott, üzlet alig volt. A zárlat tartott. — Kötöttek:

Osztárk hitel	647.75—648.25	Viktória	—
Magyar hitel	849.25—850.—	Pannónia	—
O. m. államv.	—	Weitzer	—
Jelzálogbank	—	Beocsini	956.—954.—
Leszámitolóbank	493.25—	Salgótarjáni	678.—
Rimamurányi	672.25—678.—	Alt. közsén	358.—859.50
Közüti villamos	816.50—818.—	Ujlaki	—
Városi villamos	422.—423.50	Ganz vasöntő	—
Hazai bank	311.50—312.—	Magyar villam.	492.—
Magyar bank	701.75—703.—	Atlantika	—

A déli tőzsde iránya ingadozó volt. Kezdetben az üzlet iránya ellanyhult, mert Bécsben a Budapesti Hirlapnak a király egészségi állapotáról közölt híre kedvezőtlen hatást tett. Utóbb félhivatalosan megcáfolták a riasztó jelentést, minek következtében az árnívó kissé javult. A nemzetközi piac értékeinek ára lemorzsolódott, a zárlat nyugodt. A helyi piacon is kissé olcsóbban folyt a vásár. A készárupiac üzletelen volt. A járadékpiacon tartott. A valuta és éreváltó nyugodt. A zárlat barátságos. — Kötöttek:

Osztárk hitel	647.—648.—	Magyar bank	701.50—703.—
Magyar hitel	847.75—850.—	Keresk. bank	—
Jelzálogbank	497.75—498.—	Beocsini	—
Leszámitolóbank	578.—	Aszfalt	—
Rimamurányi	675.50—676.—	Salgótarjáni	676.—
Közüti villamos	816.50—820.75	Ganz vasöntő	—

Díjbiztosítás: Osztárk hitelrészvényből holnapra 4—5 kor. nyolc napra 8—10 kor., november végére 16—18 korona.

A bécsi börze. A mai előtőzsdén a kőtekek a következők.							
Osztárk hitel	648.25	—	—	Oszt. államv.	726.	—	—
Magyar hitel	849.50	—	—	Déli vasut	107.75	—	—
Anglo-bank	328.	—	—	Rimamurányi	674.50	—	—
Bankverein	543.25	—	—	Márka készp.	117.63	—	—
Unio-bank	627.	—	—	Ultimóra	117.76	—	—
Länderbank	549.50	—	—	Skoda	680.	—	—

Felelős szerkesztő Pásztor József

Lapkiadó-tulajdonos a Délmagyarország hírlap- és nyomdavidallat

Nyomtatta a Délmagyarország hírlap- és nyomdavidallat Szegeden, Korona-utca 15. (Bokor-palota).